

El sostre

Un dels punts clau de l'important, però vaporós i poc apassionant debat sobre la Constitució espanyola i el model d'estat són els límits del "desenvolupament autonòmic". Com demanava fa uns dies un ministre espanyol davant d'un grup de periodistes catalans, "que diguen fins a on volen arribar", fent referència naturalment als partits polítics nacionalistes. No els espanyols, sinó els altres, evidentment.

Tant el ministre en qüestió com tots els seus col·legues de gabinet, a més d'alguns polítics de l'oposició, insisteixen en la necessitat d'arribar a un acord o a un pacte per la normalització autonòmica que fixe quin és el sostre de competències que poden assumir els governs autonòmics. Sense adonar-se que en el fons demanen un impossible.

És a dir: sí que és possible arribar a pactes històrics, concrets, conjunturals o com es vulga dir, però no a pactes eterns. Un pacte històric va ser, per exemple, el de la Constitució del 1978, que, encara que no va ser acceptat per tothom, sí que va rebre un suport molt ampli. Un altre acord històric foren els pactes de la Moncloa, que van significar el tret de sortida de la democratització i modernització de l'estructura socioeconòmica de l'estat espanyol. O l'Estatut de Sau, o el de Benicàssim. Però tot això no perdura per sempre. És efímer, perquè la història mateix evoluciona i canvien les circumstàncies.

Són consideracions que no caldria ni fer, de tan òbvies que són. Però després de les eleccions del 12 de març la insistència és evident: "que diguen fins a on volen arribar". Una pregunta que ja ha començat a

obtenir respostes a través dels documents pre-congressuals d'alguns partits polítics. Encara que també es podria respondre amb una altra pregunta: "i vostès, fins a on volen arribar?" Es a dir, fins a on es plantegen arribar en l'enfortiment de les estructures polítiques de l'estat, en la promoció de la simbologia espanyola, en el retorn a l'unitarisme?

Segurament, tampoc hi hauria resposta. No ens enganyem: no es poden determinar els límits de l'avenç d'una societat, d'una col·lectivitat. En el progrés cap a un futur millor, amb més benestar social i cultural, amb més llibertat en definitiva, els límits els marquen les regles del joc democràtic i la solidaritat amb els altres pobles i els sectors socials més desfavorits. Aquests són els únics i autèntics límits.

Ni les competències de les administracions, ni les banderetes, ni els himnes, ni les policies, ni els exèrcits, ni les fronteres són veritats absolutes. Són resultat de pactes temporals que la història s'encarrega de posar en qüestió de manera cíclica i que els ciutadans i els seus representants han d'anar revisant. Ara és segurament un d'aquests moments. La construcció europea, la globalització, els avenços tecnològics i les migracions (i la democràcia, també la democràcia) han canviat moltes coses des del 1978. És comprensible que els hereus del postfranquisme i les forces espanyolistes vulguen posar límits a un futur més plural i plurinacional a l'estat espanyol, però és un objectiu passat de moda. Encara que perillós.

Fins a on volem arribar? I vostès? ■

"En el progrés cap a un futur millor, els límits els marquen les regles del joc democràtic i la solidaritat amb els altres pobles i els sectors socials més desfavorits. Són els únics límits."

LLIBRES

64

La pèrdua del diamant

Íngrid Cano

La publicació d'"El pont del Corn d'Or", d'Emine Sevgi Özdamar, acosta la literatura turca a Europa.

GALERIA

71

Sete Sóis Sete Luas, més que un festival

Núria Cadenas

Alcoi, Tavernes de la Vallidigna i altres ciutats acullen aquest festival que mostra la diversitat cultural del sud d'Europa.

OPINIÓ

11

Vides paral·leles

Miquel Ramon

13

Acadèmia

Pau Viciano

15

El Consell Econòmic...

Luis Burgos

16

Sonya

Xavier Vinader

Polònia sense Solidaritat

Llibert Ferri

La democràcia els matarà

Ramon Barnils

17

La fusió imparable

J. J. Pérez Benlloch

Amagar la impotència

Pere Martí

82

Humanitats, divinitats

Joan Francesc Mira